

VERBÁLNÍ ČÁST PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO PRIMY GJK – 1. termín: 5. května 2021

Pozorně si přečti následující text a vyřeš úkoly 1 – 9. Správná/nejvýstižnější je vždy jen jedna odpověď. Celkem můžeš získat 10 bodů.

Saša Uhlová

UČITELŮM S LÁSKOU

Lépe odměňovat by se měli jen dobří učitelé – zaznívá už roky v debatách o českém školství. Pedagogové totiž nemají coby profesní skupina příliš dobrou pověst a mnoha lidem vadí představa, že by se nenáviděným učitelům jejich dětí měly zvyšovat mzdy. Teď v době pandemie jsou učitelé zase často obviňováni, že vlastně nic nedělají, válejí se doma a berou za to peníze. Občas se objeví i názor, že mladší generace učitelů bude lepší, jako by snad dříve žádní dobří nebyli.

Je to možná tím, že se skoro každý cítí povolán se ke kvalitě pedagogů vyjadřovat, vždyť každý s nimi máme nějakou osobní zkušenost. Jenže české školství trpí mnohem závažnějšími problémy, o kterých se potom mluví málo.

[...]

Dalším velkým problémem jsou osnovy, které obsahují tolik nepotřebného balastu, že by si to všechno zapamatovat nešlo, i kdyby snad náhodou někdo chtěl. Zároveň se ve vzdělávacích plánech nepočítá s procvičováním dovedností, které člověk potřebuje pro existenci v současném světě. Škola se tak čím dál více vzdaluje reálným potřebám žáků a studentů a stává se světem sama pro sebe. Do toho je potřeba, aby se děti naučily na testy k přijímacím, takže i sebelepší učitel češtiny nebo matematiky je na základní škole předem sešněrován jasně danými požadavky, čeho jeho žáci musí dosáhnout.

Místo toho, aby se rodiče hlasitě ozývali proti nastavení vzdělávacího systému, který se od dob Marie Terezie příliš nezměnil, pořád to vypadá, že za všechno mohou učitelé. Na některých školách se přitom nezavedly i ministerstvem doporučené inovace, jako například slovní hodnocení, právě proto, že se proti postavili rodiče. Pro byli jen žáci a pedagogové.

Představa, že všechno je vina učitelů, je zjednodušující, a hlavně urážlivá vůči všem, kteří svou práci vnímají jako poslání a dávají do ní kus duše, vymýšlejí, jak látku žákům co nejlépe přiblížit, či dokonce pracují daleko nad rámec svých povinností a věnují zvláštní pozornost dětem ze špatného socioekonomického zázemí. Za svůj život jsem potkala hodně dospělých, kteří pocházeli z velmi nuzných poměrů a měli negramotné nebo pologramotné rodiče. Když jsem se vyptávala, co jim pomohlo, často to byl osvětený pedagog.

Jako rodič vím, že když dítě bojuje s **konkrétním** špatným učitelem, začne být jedno, že ti ostatní jsou normální, nebo dokonce dobří, ten špatný si **uzurpuje** veškerou **energii** a často také vzpomínky. Ale jakmile bude učitelství **prestižní** a dobře placené povolání, budou si i ředitelé moct snáze vybrat dobrý pedagogický sbor. Možná je to běh na dlouhou trať, ale kvůli našim dětem se vyplácí.

1. Text je nejspíše:

- a) krátká povídka, c) novinový článek,
b) odborný článek, d) dopis učitelům.

2. Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje celý text?

- a) Autorka článku předkládá cizí i své názory.
b) Autorka vypravuje zážitky ze školy.
c) Autorka má ráda učitele.
d) Autorka má děti.

3. Ve vynechaném (třetím) odstavci autorka nejspíše:

- a) uvedla svou osobní zkušenost,
b) pojmenovala závažný problém českého školství,
c) uvedla konkrétní stížnosti, se kterými se setkala,
d) uvedla příklad toho, o čem se mluví hodně.

4. Z autorčina textu můžeme vyvodit, že:

- a) starší učitelé jsou lepší než mladí,
b) dobrý učitel může dítěti pomoci uspět,
c) si pamatujeme jen dobré učitele,
d) přijímací zkoušky by se měly zrušit.

5. Které z podtržených slovních spojení není v daném kontextu užito v přeneseném (obrazném) významu?

- a) válejí se doma,
b) stává se světem sama pro sebe,
c) pocházeli z velmi nuzných poměrů,
d) běh na dlouhou trať.

6. Kterou ze spojek lze nahradit spojkou vždyt' ve druhém odstavci, aby se význam souvětí nezměnil?

- a) přestože, c) jakmile,
b) a proto, d) totiž.

7. V daném kontextu jsou nehodnotící tato slova:

- a) odměňovat, profesní, zvyšovat, válejí se (1. odstavec),
b) všechno, chtěl, vzdaluje, sešněrován (4. odstavec),
c) hlasitě, proti, nezavedly, hodnocení (5. odstavec),
d) zjednodušující, urážlivá, kus, nejlépe (6. odstavec).

8. Celý text působí zejména jako:

- a) obhajoba rodičovských práv,
b) kritika vzdělávacího systému,
c) stížnost na nepodporující rodiče,
d) výzva k podpoře učitelů a škol.

9. Zvýrazněná slova v posledním odstavci nahrad' vhodnými synonymy (slovy souznačnými) tak, aby se význam sdělení nezměnil. Čtyři synonyma napiš sem (v pořadí, v jakém jsou v textu), za každé správné získáš 0,5 bodu.

Evidenční číslo:	Body:	Kontrola:
------------------	-------	-----------

KVANTITATIVNÍ ČÁST PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO PRIMY GJK 1. TERMÍN 5. 5. 2021

Příklad 1 (4 body)

Na Nový rok dal farmář každému ze svých tří synů tolik dolarů, kolik bylo každému z nich let. Celkem to bylo 24 dolarů. Přitom vyslovil toto přání:

„Nejmladší z vás ať si nechá polovinu peněz, které ode mne dostal, a druhou polovinu ať rozdělí stejným dílem mezi oba své bratry. Potom ať si prostřední syn ponechá polovinu peněz, které bude mít po prvním dělení, a zbytek ať rozdělí svým bratrům stejným dílem. Nakonec ať udělá totéž i nejstarší.“

Když dělení skončilo, měl každý ze tří bratrů stejnou částku. Kolik bylo každému z nich let?

Uveď celý postup a matematickou úvahu (pouze za správný výsledek bez postupu nebude udělen plný počet bodů).

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body

Příklad 2 (3 body)

Krabička tvaru krychle o hraně 4 cm je zcela naplněna srovnanými hracími kostkami, krychličkami s hranou délky 1 cm. Vymysli různé krabičky tak, aby měly čtvercové dno a do každé z nich se všechny kostky přesně vešly. **Napiš rozměry všech možných krabiček.**

0 / 1 / 2 / 3 body

Příklad 3 (4 body)

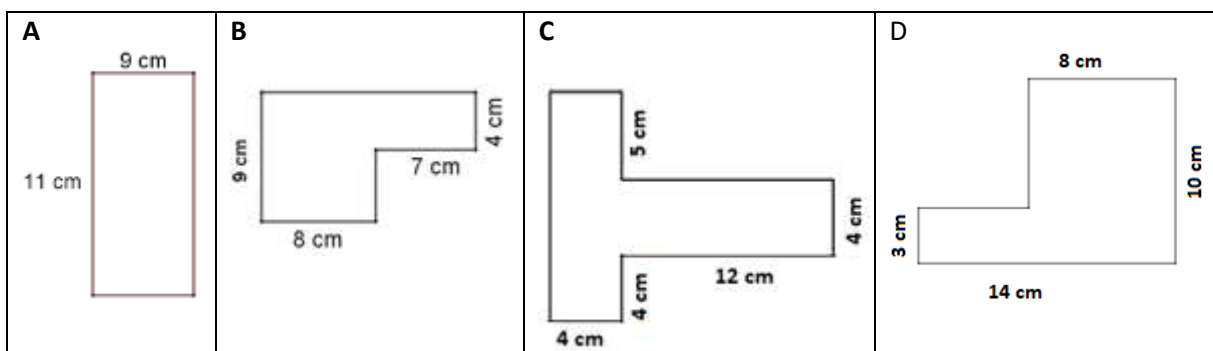
Karel, Jožka a Ferda šli na výlet. Karel koupil 9 tyčinek Milena, Jožka 6 tyčinek Kofila. Tyčinka Milena je stejně drahá jako Kofila. Tyčinky si tito chlapi rozdělili tak, že každý měl celkem 5 kusů libovolného druhu. Ferda za ně klukům zaplatil 55 Kč. Jak si mají Karel s Jožkou peníze rozdělit tak, aby všichni zaplatili stejně?

Uveď celý postup a matematickou úvahu (pouze za správný výsledek bez postupu nebude udělen plný počet bodů).

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body

Příklad 4 (2b)

Cukrář Mlsoun vyrobil na Den dětí čokolády v netradičních tvarech (viz obrázek). Které z tabulek se dají rozlámat na 100 čtverečků se stranou délky 1 cm? **Vyznač všechny takové tabulky.**

0 / 1 / 2 body

Příklad 5 (4b)

V hodinovém království vládne panovník Ciferník pátý. Aby zdůraznil svoji moc, vydal nařízení, že v celém království se smí používat pouze čísla uvedená ve státním znaku, to znamená čísla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12. V hodinovém království proto po čísle 12 nenásleduje číslo 13, ale číslo 1 (stejně jako na hodinovém ciferníku). Podařilo se nám získat část tamější učebnice matematiky s několika příklady, z nichž tu jsou dva vyřešené na ukázkou: $8 + 2 = 10$; $8 + 7 = 3$

Vyřeš následující příklady.

$$5 + 11 =$$

$$5 \cdot 7 =$$

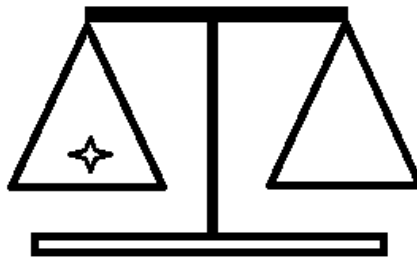
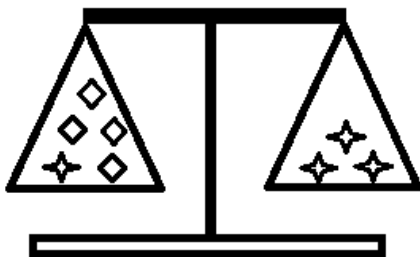
$$6 - 8 =$$

$$3 \cdot 9 + 12 =$$

0 / 1 / 2 / 3 / 4 body

Příklad 6 (2 body)

Na obrázku jsou dvoje váhy. Kolik je třeba doplnit na prázdnou misku vah, aby byla zachována rovnováha? **Zatrhni správnou odpověď.**

a) jeden

b) dva

c) tři

d) čtyři

e) nemá řešení

0 / 2 body

Příklad 7 (3 body)

Hráč hází třikrát třemi klasickými hracími kostkami zároveň. Při prvním hodu mu vyjde součin počtu padlých ok (teček) na těchto kostkách 5, při druhém součin 10 a při třetím součin 9. **Kolikrát padla během házení jednička? Jaký je celkový součet všech padlých čísel?**

Jednička padla

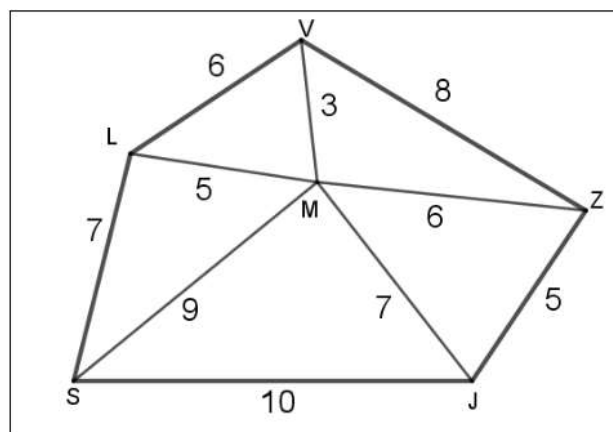
Celkový součet je

0 / 1 / 2 / 3 body

Příklad 8 (3 body)

Medvěd (M) má v lese 5 přátel – lišku (L), vlka (V), zajíce (Z), jezevce (J) a sovu (S). Jednoho dne se rozhodl, že navštíví všechny své přátele, a protože je líný, zvolil nejkratší cestu. Na obrázku jsou znázorněny cesty mezi jednotlivými příbytky obyvatel lesa (označeny písmena M, L, V, Z, J, S) a jejich délky v kilometrech. Medvěd může chodit pouze po těchto cestách, ne mimo ně. Počátek i konec trasy je vždy v příbytku medvěda M. (Obrázek je pouze ilustrační – ne v měřítku.)

a) Urči nejkratší možnou cestu. Zapiš pomocí písmen.

b) Vypočítej, kolik km při tom ušel.

0 / 1 / 2 / 3 body